

kongresy, konferencie, kurzy

DUŠEVNÍ PORUCHY A KVALITA PÉČE (slovenskými očami)

VIII. zjazd Psychiatrické spoločnosti ČLS JEP Špindlerov Mlýn 10.–13. 6. 2010

prof. PhDr. Anton Heretik¹, CSc., prof. MUDr. Vladimír Novotný², CSc.

¹Katedra psychológie FF UK, Bratislava, ²Psychiatrická klinika LF UK a FNŠP, Bratislava

Už ôsmy zjazd českých psychiatrov sa konal od 10. do 13. 6. 2010 v hoteli Harmony v Špindlerovom Mlyne. Zjazd mal tradičnú štruktúru – sympóziá, workshopy, vývesky. Firemné sympóziá sa konali len ráno a večer. Ostatne firemných akcií bolo málo, prekvapivo boli len dve. Plenárne prednášky boli tri. Jedna sa zaoberala financovaním z pohľadu zdravotnej poisťovne (dr. Horák), druhá vývojom merania starostlivosti o duševne chorých v Európe (dr. Killaspy). Poslednú plenárnu prednášku mal Fedor Gál. Hovoril o svojom psychickom spracovaní pátrania okolností o zavraždení svojho otca na pochode smrti. O vyrovnávaní a prežívaním okolností bola nielen táto prednáška, ale aj film, ktorý sa už premietal na Slovensku aj v Česku. Bola to veľmi emotívna prednáška, so značným subjektívnym zaujatím. Stretla sa s veľkým ohlasom u publika.

V sympóziu Klinicky relevantní aspekty antipsychotické terapie zaujala tradične vyčerpávajúca a systematická prednáška prof. Švestku o interakcii antipsychotík. Prof. Češková referovala o suicidalite po prvej epizóde schizofrenie. Opierala sa o dlhodobu budovanú databázu PK v Brne. Ako dominantné rizikové faktory sa potvrdila relabujúca forma ochorenia so súčasným výskytom aspoň jedného ďalšieho markeru (mladý muž, slobodný, pozitívna rodinná anamnéza, sociálna izolácia ai.).

Sympóziu Trauma a viktimizácie bolo skromne zastúpené účastníkmi, diskusia však bola živá a bohatá. Večera predniesol historickú rekapituláciu chápania traumy v psychopatológii 20. storočia. Poukázal aj na príliš široké a všeobecné chápanie PTSD, ktoré vedie k jeho nadmernému diagnostikovaniu, najmä u veteránov vojen vo Vietname a Perskom zálive. V nadväznosti na to referovali Ptáček a kol. o klinických a forenzných súvislostiach rape-trauma syndromu. V diskusii sa autori odvolávali aj na vlastný výskum viktimizácie psychiatrických pacientov.

Zaujímavé bolo aj sympóziu Sekcie biologickej psychiatrie o úlohe mitochondrií v patofyziológii a liečbe duševných porúch (predsedajúci doc. Hosák, doc. Příkrýl). Doc. Hosák sa zaoberal mitochondriami a schizofreniou, Fišar a kol. mitochondriami a poruchami nálady, Hroudová a kol. vplyvom antidepresív na aktivitu mitochondriálnych enzýmov a Jiráček a kol. mitochondriami a demenciou. Všetky prezentácie prinášali literárne údaje o vzťahu možnej mitochondriálnej dysfunkcie k jednotlivým duševným poruchám. Prezentované poznatky

boli hutné, zaujímavé a hlavne veľmi aktuálne. Prezentácie však neprinášali len literárne poznatky, ale aj vlastné výskumy. Napr. Hroudová a kol. referovali o zmenách aktivity mitochondriálnych (predovšetkým citrát-syntetázy) enzýmov po administrácii antidepresív a tymoprofylaktík, Jiráček a kol. referovali o náleze zníženej aktivity citrát-syntetázy v súbore 44 pacientov s demenciou.

Sympóziu o liekovej politike v ČR (predsedajúci as. Anders) sa zaoberalo predovšetkým nedofinancovaním psychiatrie v ČR (ostatne situácie je veľmi, veľmi podobná aj v SR). Dozvedeli sme sa, že napr. 12 800 pacientov ČR dostáva depotné antipsychotiká. Zazneli ale aj kritické poznámky (Anders), kde sa v súbore pacientov liečených pre schizofreniu (n = 1226) vyskytla veľká polypragmázia (320 pacientov dostávalo antidepresíva, 216 pacientov tymoprofylaktiká, 129 iné psychofarmaká – častá bola medikácia klonazepamu).

V nedeľu prebehlo sympóziu o očakávaných zmenách v DSM-V (predsedajúci dr. Kopeček). Sympóziu sa zaoberalo niektorými vybranými nozologickými jednotkami a zmenami v DSM (porúch nálady, PTSD, ADHD, závislosti). Tak napr. sa referovalo o možnom zrušení dystýmie (nezreteľné ohraničenie oproti chronickej depresii), možné znovuvydelenie anxiózne formy depresie apod. Upozornilo sa, že sa počíta s jednotkami porucha pozornosti a hyperaktivity v dospelosti. V poslednej prednáške (Kmoč) sa prezentovala kapitola závislostí v DSM-V, ktorá bude mať zrejme názov „Substance use disorders“.

Na zjazde mali aktívnu účasť aj slovenskí účastníci. Nábělek a Vongrej (B. Bystrica) prezentovali príspevok patologické hráčstvo ako nelátková závislosť. V príspevku sa venovali neurobiológii, liečbe a forezným konzekvenciám patologického hráčstva. Novotný, Heretik a kol. (Bratislava) prezentovali ucelené výsledky z psychiatrických epidemiologických prieskumov na Slovensku (EPID, EPIA, EPIAF).

Spoločenským oživením programu bol koncert skupiny Žlutý pes, filmové predstavenie Don Juan De Marco s psychopatologickým komentárom doc. Pavlovského a prekvapivo úspešná charitatívna aukcia umeleckých diel svojpomocného občianskeho združenia užívateľov psychiatickej starostlivosti Kolumbus. Tešíme sa na ďalšie stretnutie s českými kolegami na česko-slovenskom psychiatrickom zjazde v Brne v r. 2011!